

Ulises Segura

Een Arabische naam voor een huisdier

‘Heb je soms bidsprinkhanen?’

‘Alleen maar cicaden. Wil je er één zien?’

De verkoper is steeds manhaftig in zijn bewegingen telkens ik doorheen zijn koopwaren snuister, ook al koop ik niet altijd iets. Hij wenkt me dichterbij te komen, alsof hij me deel wil maken van een samenzwering over smokkelwaar en valsmunterij waarvan slechts hij en ik het bestaan zullen afweten.

Hij haalt een kooi in bamboe boven. De cicade trilt opgewekt met de voelsprietten. Ik merk een vonk op rondom zijn wijsvinger, wanneer hij hem aanraakt door de tralie van de kooi.

‘Goh, hij is prachtig’, zeg ik. ‘Hoeveel vraag je ervoor?’

Hij stelt een prijs voor. Ik ga vanzelfsprekend akkoord.

‘Ze zijn met de hand gemaakt in Beiroet. Een betere deal vind je nergens anders. Weet je, voor jou maak ik een speciale prijs omdat jouw aanwezigheid in mijn pand me steeds goedgeluimd maakt.’ Hij opent de kooi waarbij de kever zonder te dralen op zijn handpalm kruipt.

‘De batterijen krijg je erbij. Verder heeft hij veel zonlicht nodig. Daar kikkert hij van op.’ Vastberaden steekt hij zijn vinger op.

‘Luister aandachtig.’

Het diertje zingt helder wanneer hij het paswoord spreekt, in de oorspronkelijke taal van vóór de *Rashidun*. Het schraapt zijn poten over de chitine van zijn schild.

In zijn Berbers dialect uit de bergen roept hij vervolgens zijn zoon om mij te voorzien van een draagtas of een zakje.

‘Juffrouw?’

Even kan hij me niet meer zien. In een fractie van een seconde vervaag ik. Vermoeidheid doet me net niet opletten. Ik moet voorzichtiger worden met wat ik doe.

‘Oh, daar ben je.’

‘Hij komt zo met een doos om ‘m in te stoppen. Wil je hem anders ‘ns vasthouden?’

‘Graag.’

Ik steek mijn hand uit. De cicade spreidt de

vleugels en landt op mijn pols. Zijn pootjes kriebelen prettig over mijn huid.

‘Niet bang zijn. Hij doet je niks. Hoor je ‘m ronken? Die hoge toon? Dat is een teken dat hij je aardig vindt.’

‘Ik noem je Yousef’, fluister ik tot hem, ‘naar een schuwe kat die ik ooit had.’

‘Laat me een bekentenis maken. Ik hou van stille films na middernacht. Ik lees graag vergeelde pulpdetectives. Ik waardeer terughoudendheid van andere passagiers wanneer ik met de trein reis, heb graag één klontje in mijn thee, geen melk, en drink nooit alcohol voor het slapengaan. Ik hou van bloesems aan de kaaien in de zomer. Ik luister vaak naar een langspeelplaat wanneer ik op zondag een ontbijt klaarmaak. Ik ben zoals al mijn leeftijdsgenoten geboren in het tijdperk der machines. Een machine was toen nog een magisch voorwerp, een ding dat wonderen kon verrichten. Heb een flat met terras waarop ik door de smog heen de koopvaardijsschepen de haven zie binnenvaren. Sinds enkele maanden heb ik geen partner, los van enkele rokerige contacten waarover ik niet neerslachtig ben. Vrienden noemen me schattig. Mijn leeftijd? Negenentwintig. Tenger. Net geen fantoom. Ik lijk op mijn grootmoeder uit Tetouan. Golvend zwart haar tot in de nek hoewel ik overweeg het binnenkort te kleuren. Rood lijkt me wel leuk.

Vaak tot laat in de avond schijnt het licht in mijn bureau op kantoor. Wanneer je twintig bent wil je carrière maken, als je tien jaar ouder bent besef je hoeveel tijd je hebt verloren. In die tien jaar heb ik één reis gemaakt, een citytrip naar Barcelona. De boeken die ik al jaren wil lezen, blijven dezelfde stapels, Babelse torens die ik daarna verkoop om ze de volgende maanden van de bodem af herop te bouwen.

Maar dat zijn slechts begeerten en herhalende rituelen, niet echt een bekentenis.’

‘Ik hou net als iedereen zielsveel van onze vorst. Elke middag tijdens de lunchpauze leg ik een

handvol bloemen bij het monument van nationale eenheid opdat hij ons zal leiden naar de glorie van de overwinning. Zoals elke jonge volwassene heb ook ik een zwaard gekregen toen ik meerderjarig werd. Mijn exemplaar hou ik onder in de kleerkast opgeborgen.

Het zwaard heb ik één, tweemaal in de hand gehouden. Het weegt opvallend licht als je er de lucht mee doorklieft. Ik weet niet of ik er iemand mee kan doden wanneer ik op het cruciale moment de stad moet verdedigen, zelfs niet wanneer de vorst het me vanuit de radio vriendelijk toefluistert. Laat ik dus voor eenmaal eerlijk wezen. De waarheid verdoezelen hou ik nooit lang vol. Zo zit ik als vrouw niet in elkaar. Daarvoor speel ik het sinds geruime tijd steeds op veilig. Op het doorslaggevende moment in bed of op de bus krabbel ik doorgaans terug. Kan ik geweld gebruiken als het noodzakelijk wordt? Ik wil de stad niet verlaten wat er ons evenzo staat te wachten. Of we nu gedoemd zijn ten onder te gaan of minstens een zware tol moeten betalen om te overleven. Ik hou van deze stad. De specerijen. De stank. De mist. Daarom ben ik toen ik achttien werd naar hier verhuisd. De rijkdom aan geuren brengt me voortdurend in vervoering. Sommige straten ontwijk ik wegens te misselijkmakend, te mierzoet, te kunstmatig. De containers in de haven brengen daarentegen ongekende geuren mee uit alle uithoeken van het rijk. Ik sluit mijn ogen en laat mijn geest de rest doen. Van brandend heet tot chocolade romige tederheid. Een spel van spiralen, cirkels, uitdijende clusters en melkwegstelsels ontstaat dan achter mijn oogleden. Ik weet dat je nu tegen me spreekt, en hoe opwindend ik je stem ook vind, even hoor ik je bewust niet. Ik ben in een oogwenk aan het einde van de tijd.

Ja, ik ben verliefd op geuren. Ik ben verzot op mijn flat, mijn straat, mijn zee.

Daarom heb ik me voorgenomen om volledig onzichtbaar te worden.

Niet meer dan dat.

Geen lichtzinnig standpunt van een onervaren vrouw. Geloof me, ik heb hier lang over nagedacht. Dit lijkt me tenslotte het beste wat er me te doen staat.

‘Kan jij jezelf doen verdwijnen, Yousef?’, vraag ik, ‘Of kan je alleen maar zingen, hm?’

De cicade negeert me en eet onverstoord verder van zijn blaadje sla.

‘Ben je vermagerd? Ik heb je al meer dan een week niet meer gezien.’

‘Ik had het nogal druk’, was het eerste dat in me opkwam.

De jongeman van het gelijkvloers plukt zijn fles melk van de stoep. Zoals steeds begint hij een praatje met me zodra ik mijn post uit de brievenbus haal. Hoe hij heet is me niet bekend. Blijkbaar vond hij het nooit de moeite om zich voor te stellen. Maar ik ken hem als de jongeman met de glimlach en hij kent mij als de vrouw van de bovenste etage en zo houden we ons gesprek gaande. Fraaie handen heeft hij. Glimmend haar dat hij soms onder een ouwe schoolpet verbergt. Ik heb hem nooit gevraagd wat hij overdag uitspookt. Ik vermoed dat hij een student is. Soms draagt hij papierrollen onder de arm wanneer we mekaar ontmoeten in de gang.

‘Je ziet er goed uit in die jurk.’

‘Dank je.’

‘Dagje verlof?’, vraagt hij.

‘Alleen deze voormiddag, straks moet ik nog naar kantoor.’

‘Vandaag heb ik vrij. Misschien trek ik er op uit naar de kliffen. Wandelen. Beetje inspiratie vergaren.’

‘Tot aan de branding? Is dat niet gevaarlijk?’

‘Ditmaal tot aan de vuurtoren, de zee is daar het rustigst. En je weet nooit, misschien duiken de vijandige schepen plotseling uit het niets op terwijl ik keitjes in de zee gooi’, lacht hij ingetogen.

‘Zonder ik het besef, praat ik nu mogelijk met de man die als eerste het alarm in gang zette.’

‘Ja, stel je voor, ik, een klokkenluider.’ Ik zie hoe hij zoekt om iets met zijn handen te doen. Gespannen houdt hij de melkfles stevig bij de hals vast. In zijn stilte zoekt hij naar de gepaste woorden om onze conversatie zo lang mogelijk in stand te houden.

‘Denk je dat er oorlog komt?’, zegt hij.

‘Oorlog? Ik vrees dat het onvermijdelijk wordt hoe we ervoor staan. Ik heb zonet gehoord dat hun vliegtuigen in het Noorden zijn opgemerkt.’

‘Zo? Onze piloten hebben hen vast en zeker al verdreven.’

‘Indien we de berichtgeving uit de kranten mogen geloven, zijn we binnen de maand allemaal uit de stad gevlucht.’

‘Goh, met die onzin maken ze ons alleen maar

bang. Niemand heeft die westerse duivels ooit in levende lijve gezien. Hoe kunnen we dan weten of ze werkelijk zo onaantastbaar zijn? Angst is voor niets goed. We hebben de beste stadsmuren en het meest geavanceerde afweergeschut. Voor geen goud ter wereld verlaat ik de grond waarop ik geboren ben.'

Zijn gespierde taal verbaast me, al hoor je de laatste weken niets anders meer op straat.

'We wachten nu al drie maand en nog steeds hebben ze geen poot uitgestoken', pocht hij, 'Teken dat ze geen kant op kunnen. Ik durf wedden dat jij en ik volgend jaar een glas klinken op de overwinning en smalend aan dit moment denken.'

'Kan jij iemand doden als het er op aan komt?', voegt hij eraan toe.

'Ik weet het niet... ik hoop dat het zo ver niet moet komen.'

Om indruk op me te maken, geeft hij me zijn visie op wat van hem verwacht wordt.

'Mijn vijand zou ik, eens gevangen, tot aan de nek begraven in mijn tuin. Voor vijf dagen zou ik hem uithongeren door een bord met brood voor hem te plaatsen, doch net ver genoeg dat hij er met de tong niet bij kan. Dag en nacht zet ik een vers schoteltje op de grond. Dagen zal de zon hem de huid van het hoofd doen pellen. De dauw is het enige vocht dat ik hem gun. De vijfde dag is razernij te lezen in zijn ogen, verkramp door de koude van de aarde en de uitwerpselen die zijn darmen niet kunnen verlaten. De zesde dag is beslissend. Wanneer de haat gebroken over zijn lippen rolt en de verdroogde tong schreeuwt om vervloeking, dan moet je hem het hoofd afhakken. Onverwachts is een slagader heel makkelijk te doorboren. Zelfs met mijn gestalte steek ik als door boter dwars door een hals recht in het gehemelte. Ik ben hierbij niet bang om een beetje bloed op mijn kleren te krijgen. Het lemmet van mijn zwaard is zo haarscherp dat je het nauwelijks voelt als je je eraan snijdt. Het hoofd wikkel je in doeken waarop heilige teksten met de hand zijn geschreven en begraaf je in natte aarde. Zo maak je zijn ziel slaafs aan jouw gezag. Zo onderwerp je de vijand. Zo breek je zijn wilskracht. Alleen op deze manier kunnen we de oorlog winnen.'

Ik zwijg. Ik denk na over wat hij zonet vertelde. Nee, ik kan niemand zijn ziel stelen. Zelfs niet dat van een afgehakt hoofd. Ik zou het eerder bij me in bed nemen in plaats van te begraven, het haar wassen en daarna zachtjes kammen, de won-

den ontsmetten, hopen dat het zijn jeugdigheid behoudt. Een welgevormd mannenhoofd zou ik zelfs kunnen beminnen. Ik ben geen haatdragend iemand.

'Je moet me verontschuldigen dat ik ons gesprek zo abrupt onderbreek', zeg ik hem, 'maar ik moet me nog klaarmaken.'

'Oh ... geen probleem. Tot morgen?'

'Ja, tot gauw. Geniet alvast van het mooie weer tijdens je wandeling vandaag.'

Ik wens hem nog een fijne dag toe en begeef me naar mijn appartement.

Deze keer viel het me op dat voor de jongeman op het gelijkvloers die met vriendelijkheid mijn vertrouwen wil winnen, zijn stem kobaltblauw kleurt telkens hij me aanspreekt en me ter hulp wil zijn. Hij hunkert naar de genegenheid van een vrouw. Gelijk welke jonge vrouw die zijn wereld binnenstapt. Dat is meer dan duidelijk. Kleuren liegen nooit. Wanneer ik hem zal moeten afwijzen, zij het op een beleefde manier, zal hij wachten tot hij stil wraak kan nemen. Wanneer blauw donker wordt, is het steeds de kleur van verklikkers.

Yousef heeft zijn blaadje sla volledig opgepeuzeld en zit nu spinnend op een tak.

Ik voel een zwakte opkomen in mijn hoofd. Eigenlijk zou ik iets moeten eten. Een vlugge hap.

In het voorbijgaan van de spiegel kijk ik mezelf aan. Ik ben inderdaad vermagerd. Ik steek mijn tong uit, trek mijn ooglid naar onder. Grijs mijn tanden bloot. Alles ziet er nog goed uit, al eet ik veel te weinig..

Eens ik onzichtbaar ben hoef ik me daarover geen zorgen meer maken.

Ik merk dat, als ik hongerig ben of te weinig heb geslapen, de kans dat ik verdwijn groter wordt. De laatste vier dagen heb ik daarom niets meer gegeten. Ik vervaag voortdurend. Terwijl ik tot je spreek, ben ik minstens meerdere malen in het niets opgegaan. Reden waarom ik deze dictafoon op de tafel heb geplaatst. Zo mijn stem te luid klinkt, is het omdat ik graag met mijn mond dicht bij de luidspreker kom. Straks herbeluister ik mijn stem. Wat je niet zou kunnen verstaan, spreek ik wel opnieuw in.

De eerste maal dat ik verdween, vond plaats toen ik thuis aan tafel zat. Het gebeurde maar heel even. Ik hield een glas warme wijn vast. Voor ik het aan mijn lippen kon zetten, was ik er niet meer. Terstond tuimelde het glas naar de vloer. Ik

kwam net te laat om het glas op te vangen. Gelukkig verbrandde ik me niet. Ik joeg mijn kat Yousef zaliger uit de keuken opdat hij met de poten niet in de scherven zou lopen. Met de schrik op het lijf, ruimde ik haastig de verspilde wijn op en probeerde te vergeten wat ik zonet had ervaren. Dat is nu ongeveer een jaar geleden.

Sindsdien heb ik herhaaldelijk mezelf onzichtbaar kunnen maken, zij het steeds voor korte ogenblikken. Hoe meer ik oefende, hoe langer ik de momenten kon rekken in tijd.

Alle gerechten en drankjes die je jezelf ook maar kan inbeelden heb ik inmiddels tot me genomen. Hun smaken zitten allemaal keurig opgeslagen in mijn geheugen. Ik hoef er maar aan te denken en ik proef het opnieuw in mijn mond. Nu denk ik aan iets tintelend, sappig, een stekelige vrucht die ze alleen maar in de zomermaanden verkopen.

Mineraalwater uit flessen is wat ik nog lust. Het kraantjeswater in de stad heeft steeds een chemische smaak en jaagt kalkdeeltjes van miljoenen jaren oud in een draaikolk door het glas.

Ik oefen me sindsdien steeds voor de spiegel. Ik geef mezelf nog een week. Dan heb ik het zo goed als volledig onder controle. Behalve daarnet bij de verkoper, waarvoor ik me verontschuldigd.

Veel neem ik niet mee. Over wat precies heb ik niet lang hoeven na te denken. Naast mijn zwaard en wat cash, neem ik één aandenken mee. Een stukje stille film dat ik zag vorige zomer nadat ik ging grasduinen in een boekhandel tot ik de tijd vergat.

Theda Bara speelde in het fragment de hoofdrol. De titel van de film weet ik helaas niet meer. Dat neem ik mee. Het is het seizoen om te dagdromen.

Ik laat de cicade mijn pols verkennen om langsheen mijn sleutelbeen te luisteren naar de hartslag in mijn hals. Daarna stop ik hem opnieuw in zijn kooi. Nukkig haakt hij zich vast aan de spijlen. Sorry, schatje, het spelen is voorbij voor vandaag.

Ik haal vervolgens een lukraak album behoedzaam uit de hoes, blaas de stofjes eraf, hou het naar het licht en plaats de schijf feilloos onder de naald, want een cd-speler heb ik niet.

Goed, ik moet me klaarmaken. Binnen een uur word ik op kantoor verwacht.

In mijn flat heb ik, zoals je vaststelt, al mijn bezittingen reeds keurig in dozen gestopt. Kijk maar rustig rond en neem mee wat je interesseert. Alleen mijn wapen en wat muntstukken moet je laten liggen.

'Draai je om, want ik wil me omkleden.' De cicade kruipt onverstoord over zijn tak. De schuifwanden in de woonkamer zet ik op een kier, zodat de muziek me tot bij de wastafel bereikt.

'Zou ik mijn haar gauw verven', roep ik naar Yousef, 'Is er nog tijd voor?'

'Rood? Vind je rood sexy? ■